

Sør-Trøndelag fylkeskommune

Enhet for regional utvikling

www.stfk.no

Justis og Politidepartementet
DEP Oslo

0030 OSLO

Vår saksbehandler: Johan Peter Hesselberg, tlf. 73866000

E-post: johan.hesselberg@stfk.no

Postmottak: postmottak@stfk.no

JUSTISDEPARTEMENTET	
23 DES 2005	
SAKSNR:	200504026
AVD/KONT/BEH:	LOV/EO/HI
DOK.NR.	101
ARKIVKODE:	

Deres ref.:

Vår ref.: 200513424-1 400.T00

Oppgis ved alle henvendelser

Vår dato: 19.12.2005

Høringsuttalelse om NOU:2005:8 Likeverd og tilgjengelighet for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Rådet for funksjonshemmede i Sør-Trøndelag synes utredningen er meget grundig. Den burde være lesestoff for både politikere og folk flest, uavhengig av egen funksjonsevne og interesse- og arbeidsfelt.

Rådet er svært tilfreds med at det foreslås en lov om forbud mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne. Det er likevel beklagelig at IKT og samferdsel ser ut til å kunne holdes utenfor. Kanskje særlig fordi begge disse områdene er det i stor grad mulig å gjøre noe med. Utviklingen og utskiftningsstakten innenfor IKT er såpass stor at det ikke vil by på særlig problemer å tidfeste en plikt til universell utforming. Den nye regjeringen går i sin tiltredelseserklæring lenger enn hva som er foreslått i NOU-en. Først og fremst gjelder dette IKT og samferdsel. Rådet håper at den nåværende regjering tar fatt i også disse områdene.

Det er viktig med fokus på alle former for funksjonsnedsettelse. Det er lett å kun tenke bevegelseshemninger, men en må også passe på at alle former for reduserte funksjonsevner må med i arbeidet med tilgjengelighet for alle og universell utforming slik at synshemmede, mennesker med psykiske lidelser, allergier, hørselshemninger og midlertidige funksjonsnedsettelse er inkludert i den uensartede gruppen "mennesker med nedsatte funksjonsevner".

Rådet for Funksjonshemmede i Sør-Trøndelag ser behovet for et sterkere lovvern mot diskriminering av mennesker med nedsatt funksjonsevne. Rådet støtter flertallsinnstillingen i forslaget til lov mot diskriminering og utstenging, den nye likeverd- og tilgjengelighetslov, med unntak av §11. der Rådet støtter mindretallet i at universell utforming av IKT og samferdsel må være med. Rådet mener også at en lov som mangler reelle sanksjonsmuligheter vil være meget uheldig. Det bør knyttes straffebestemmelser til loven. En må sørge for at alle uansett alder, kjønn eller sosial status omfattes av loven. Rådet vil i tillegg understreke viktigheten med at lovforslaget ikke forringes eller at datoer skyves frem i tid.

Rådet følger flertalets innstilling med nedfor følgende kommentarer og presiseringer.

Kommunikasjons og informasjonsteknologi (IKT) benyttes i dag på nær sagt alle tjenester og betjeningssystemer. Tilgjengelighet til disse er derfor en forutsetning for funksjonshemmedes muligheter til samfunnsmessig deltakelse. På samme måte er tilgjengelig kollektivtrafikk en

Besøksadresse:
Erling Skakkes gate 25

Postadresse:
Postuttak
7004 Trondheim

Telefon: +47 73 86 60 00
Telefaks: +47 73 86 60 45

Bank: 4200.02.75500
Org.nr: 938 634 556

KREVTIVE TRØNDELAG

forutsetning for at bevegelseshemmede i alle aldre skal kunne delta i samfunnet. Rådet for Funksjonshemmede i Sør-Trøndelag mener derfor at en lov må være så bred som mulig, når en skal vedta en lov mot diskriminering og for "likeverd og tilgjengelighet". Ut fra befolkningsutviklingen frem mot 2050 vil mye av kostnadene for å oppfylle loven på sikt gi en større samfunnsøkonomisk gevinst. Universell utforming med henblikk på f.eks. fargeforskjeller, belysningsnivå, reduksjon av fysiske hindringer, tydelig skilting, ledelinjer osv vil redusere ulykker og redusere utgifter til sær løsninger.

§ 11 Plikt til universell utforming av bygg og anlegg er den første paragrafen det er vesentlig dissens om. Mohus og Strøm vil at hele paragrafen sløyfes mens Buvik, Fjellanger og Larsen vil at den skal utvides til å også omfatte IKT og samferdsel. Rådet for Funksjonshemmede i Sør-Trøndelag vil på det sterkeste anbefale at en beholder paragrafen om "Plikt til universell utforming av bygg og anlegg" og utvider den til å gjelde IKT og samferdsel.

Lovutkastets § 11 har også en egen bestemmelse om dispensasjon fra krav om universell utforming av bygg og anlegg, hvor dispensasjon kan gis "der det foreligger vernehensyn eller andre særlig tungtveiende grunner". Bygningslovutvalget foreslår i NOU 2005:12 å opprettholde dagens kriterier, hvor det heter at dispensasjon kan gis når "særlige grunner" foreligger. Rådet for funksjonshemmede i Sør-Trøndelag mener ny bygningslov må tilpasses samme formulering som i forslaget til diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Det bør gå fram av lovforarbeidene og kommentarer hva som skal til for at "særlig tungtveiende grunner" anses oppfylt.

Det må være mulig å kreve at uakseptabel atferd opphører eller at feil og mangler blir rettet. En lov uten sanksjonsmidler vil kun fungere som et ønske om å følge loven, ikke at det er en lov en skal følge. En har erfaring fra alle deler av samfunnet, om at når det er snakk om økonomi, vil kortsiktig gevinst ofte være styrende for de løsninger som blir valgt, uansett hva dette vil koste i fremtidige utlegg.

De andre lovene som må endres, lov av 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. plan og bygningslov av 14. juni 1985 nr. 77, lov av 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. lov av 23. mai 1997 nr. 31 om eierseksjoner, lov av 29. mars 1999 nr. 17 om husleieavtaler, lov av 6. juni 2003 nr. 38 om bustadbygging, lov av 6. juni 2003 nr. 39 om borettslag og lov ... om likestilling og diskrimineringsombudet og Likestillings- og Diskrimineringsnemnda. I tillegg må tvistemålsloven og straffeprosessloven også endres slik at de støtter opp om lov om likeverd og tilgjengelighet på en slik måte at det oppfattes som et pålegg at lov om likeverd og tilgjengelighet skal følges.

Med hilsen

Johan Peter Hesselberg
Prosjektmedarbeider